

Broedvogels van Sang en Goorkens in 2013

de Boer V.

Sovon-rapport 2013/41
SBB-projectcode 3688

Broedvogels van Sang en Goorkens in 2013

Vincent de Boer

Sovon-rapport 2013/41
Dit rapport is samengesteld
in opdracht van
Staatsbosbeheer
Projectcode-SBB: 3688

Colofon

© Sovon Vogelonderzoek Nederland 2013

Dit rapport is samengesteld in opdracht van Staatsbosbeheer Regio Zuid

Illustratie omslag: V. De Boer (landschapsfoto) en Ran Schols (Spotvogel en Matkop)

Wijze van citeren: de Boer, V. 2013. Broedvogels van Sang en Goorkens in 2013. Sovon-rapport 2013/41. SovonVogelonderzoek Nederland, Nijmegen

Inhoud

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
2. Gebiedsbeschrijving	7
3. Werkwijze en omstandigheden in 2013	9
3.1. Veldwerk	9
3.2. Interpretatie	9
3.3. Weersomstandigheden	9
3.4. Overige omstandigheden	10
3.5. Foutenmarges	10
4. Resultaten	11
4.1. Soorten en aantallen	11
4.2. Soortbesprekingen	11
5. Evaluatie	13
Literatuur	14
Bijlagen	15
Bijlage 1. Interpretatiecriteria	16
Bijlage 2. Soortkaarten kartering 2013	17

Samenvatting

In het voorjaar van 2013 werd Sang en Goorkens (132,7 ha) in Provincie Noord-Brabant gekarteerd op broedvogels. Er werden vijf bezoeken gebracht en een totaal van 12,9 minuten per hectare besteed aan veldwerk. Er zijn 48 vogelsoorten aangetroffen, waarvan vijf op de Rode Lijst staan van bedreigde en kwetsbare soorten (Van Beusekom *et al.* 2005). Het gebied werd nooit eerder gekarteerd, waardoor geen vergelijkingsmateriaal aanwezig was.

De combinatie van vochtige, oude bossen afgewisseld met struweel en extensief gebruikte graslanden maakt Sang en Goorkens tot een geschikt gebied voor een scala aan broedvogelsoorten. Zowel broedvogels van oud bos (holenbroeders), jong bos en vogels van ruigtes zijn in ruime mate vertegenwoordigd.

1. Inleiding

Voor de evaluatie van het beheer in natuurgebieden laat Staatsbosbeheer jaarlijks een deel van haar gebieden inventariseren. In het voorjaar van 2013 is Sang en Goorkens geïnterviewd op broedvogels. Dit gebied bestaat uit vier objecten: Sang en Goorkens, De Oude Gooren, Den Oetert en Vlerken. Sovon Vogelonderzoek Nederland voerde de inventarisatie uit als onderdeel van het consortium De Vlinderstichting, Sovon & EIS voor Staatsbosbeheer Nederland.

Het veldwerk werd gedaan door Vincent de Boer. Contactpersonen bij Staatsbosbeheer waren Michel Nieuwelink en Jap Smits. Voor hulp in het veld en/of bij totstandkoming van dit rapport danken wij Joost van Bruggen, Dries Oomen en Peter Eekelder (Sovon). Waardevolle informatie over het voorkomen van roofvogels werden verkregen van de lokale roofvogelonderzoekers Jo van Zanten en Martien Vorstenbosch.

Zover bekend was 2013 het eerste jaar waarin de vier objecten op broedvogels zijn onderzocht, vergelijkingsmateriaal was dan ook niet voorhanden.

2. Gebiedsbeschrijving

Het in 2013 geïnventariseerde gebied omvat ruim 132 hectare verdeeld over vier objecten van verschillende grootte. Het eigenlijke Sang en Goorkens (107 ha), De Oude Gooren (8,3 ha), Den Oetert (16,3 ha) en Vlerken (3,5 ha). Een typering voor de gezamenlijke objecten is een afwisseling van vochtig tot nat (broek)bos met brede zomen en schrale graslanden. Alle objecten zijn opengesteld op wegen en paden.

Sang en Goorkens is gelegen tussen de Goorloop en de Vleutloop ten oosten van Mierlo (figuur 1). Het zuidelijke deel van het gebied is in bezit van verschillende landeigenaars, maar vormt wel een landschappelijke eenheid. In het gebied wordt door Staatsbosbeheer water vastgehouden en is plaatselijk sprake van kwel. De loofbossen bestaan grotendeels uit zwarte els en populier met plaatselijk stukken zomereik en wilg. De schrale graslanden in het gebied

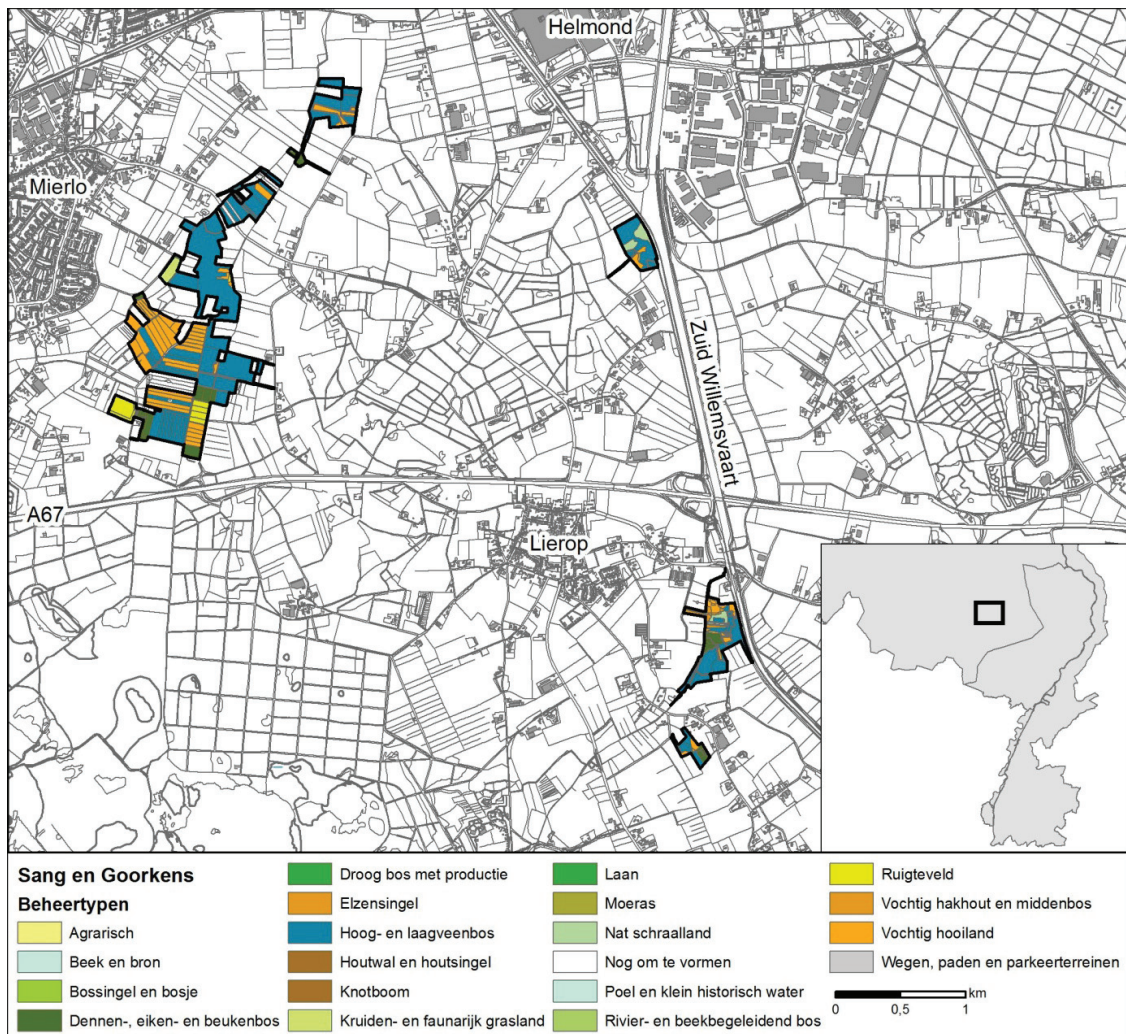
worden in de loop van juni gemaaid en zijn botanisch rijk. Deze graslanden worden afgewisseld met wilgenbosjes en (riet)ruigtes.

Het object De Oude Gooren ligt direct langs de Rijksweg N612 net ten zuidwesten van het industriegebied van Helmond. Dit gebied bestaat uit elzenbroekbos met schrale, botanisch interessante, graslanden.

Het object Den Oetert ligt tussen de N266 en de loop van de Kleine Aa ten zuiden van de snelweg A67.

Het gebied bestaat uit gemengd loofbos, overwegend elzenbroekbos en zomereik. De noordzijde van het object bestaat uit een mengeling van wilgenstruweel en schrale graslanden.

Ten zuiden van Den Oetert ligt het object Vlerken, tussen de Vlerkenseweg en de Slievenstraat. Dit gebied bestaat uit zomereikenbos met een tweetal kleine graslandjes.

Figuur 1. Bodemgebruik in het onderzoeksgebied en ligging (inzet).

Tabel 1. Bodemgebruik in het onderzoeksgebied.

Beheertype	Omschrijving	Aantal hectare
A-type	Agrarisch	0,03
L01.01	Poel en klein historisch water	0,11
L01.02	Houtwal en houtsingel	0,61
L01.03	Elzensingel	0,06
L01.04	Bossingel en bosje	0,22
L01.07	Laan	0,31
L01.08	Knotboom	0,03
N00.01	Nog om te vormen	0,71
N03.01	Beek en bron	0,09
N05.01	Moeras	0,00
N10.01	Nat schraalland	2,75
N10.02	Vochtig hooiland	29,78
N12.02	Kruiden- en faunarijk grasland	1,58
N12.06	Ruigteveld	5,34
N14.01	Rivier- en beekbegeleidend bos	0,50
N14.02	Hoog- en laagveenbos	80,13
N15.02	Dennen-, eiken- en beukenbos	8,70
N16.01	Droog bos met productie	0,01
N17.01	Vochtig hakhout en middenbos	1,68
N99.03	Wegen, paden en parkeerterreinen	0,06
	Totaal	132,71

3. Werkwijze en omstandigheden in 2013

Bij het verzamelen van broedvogelgegevens in terreinen van Staatsbosbeheer zijn de volgende aspecten van belang:

- verspreiding en aantal territoria van de broedvogelsoorten
- aantalsontwikkeling van de broedvogelsoorten
- relatie tussen het beheer en broedvogels

3.1. Veldwerk

In grote lijnen is de uitgebreide territoriumkartering toegepast, zoals beschreven in Van Dijk & Boele 2011. Bij de kartering lag de nadruk op de soorten van de SNL-lijst, plus aanvullende soorten van BMP-B. Op verzoek van de opdrachtgever zijn daarnaast alle overige broedvogels genoteerd. Nachtrondes zijn niet uitgevoerd.

Er werden vijf integrale inventarisatieronden uitgevoerd in de periode 29 maart-26 juni (tabel 2). In totaal is 29 uur en 5 minuten besteed aan veldwerk, wat neerkomt op 12,9 minuten per hectare. De meeste veldbezoeken begonnen rond zonsopgang en duurden tot het begin van de middag. De af te leggen route werd aangepast aan de terreingesteldheid, de tijd van de dag en de weersomstandigheden. Territoria werden voornamelijk vastgesteld aan de hand van zingende of baltsende vogels. In geval van zeldzame soorten en soorten met een grote, overlappende territoria of leefgebieden, werd geprobeerd een zo hoog mogelijke (nestindicatieve) broedcode te verzamelen en de nestplaats zo nauwkeurig mogelijk te lokaliseren. Dit om te voorkomen dat niet-broedvogels werden meegeteld en om over- of ondertelling van moeilijk karteerbare soorten te voorkomen. Tijdens de inventarisatie lag de focus op het verzamelen van uitsluitende waarnemingen, d.w.z. waarnemingen van tegelijkertijd zingende of baltsende individuen.

Tabel 2. Tijdsinvestering in 2013. Initialen van tellers staan voor Joost van Bruggen (JB) en Vincent de Boer (VB).

Datum	Starttijd	Eindtijd	Teller
29-3	9:00	14:00	VB
16-4	5:50	12:15	VB
7-5	5:00	10:00	VB
28-5	10:15	12:00	VB/JB
5-6	5:30	10:00	VB
21-6	4:15	5:55	VB
26-6	4:40	7:40	VB

In het object Sang en Goorkens liggen in het hart van het onderzoeksgebied verschillende percelen van andere eigenaren, tijdens het veldwerk bleek het handiger om de vogels op deze percelen mee te karteren. Zodoende werden in dit object zoveel mogelijk uitsluitende waarnemingen verzameld en ontstaat een beter beeld van de verspreiding.

3.2. Interpretatie

In het veld werden de waarnemingen, voorzien van broedcode, ingetekend op veldkaarten. Later werden deze gedigitaliseerd en ingevoerd in het autoclusterprogramma van Sovon. Clustering van waarnemingen tot territoria gebeurde op basis van de criteria zoals beschreven in van Dijk & Boele (2011), maar met een lichte aanpassing vanwege het geringe aantal bezoeken (5 i.p.v. 8). Exacte clustercriteria zijn terug te vinden in bijlage 1. Nestvondsten of nestindicatieve waarnemingen telden in alle gevallen mee. De stippen op de verspreidingskaarten zijn de locaties van waarnemingen met de hoogste broedcode of anders de laatste meetellende waarneming binnen de geïnterpreteerde territoria.

3.3. Weersomstandigheden

Het weer is van invloed op de activiteit van vogels en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, neerslag en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Veel territoriale activiteit neemt later op de dag ook af bij hoge temperaturen. Daarom wordt hier een korte beschrijving van het weer in het broedseizoen van 2013 gegeven aan de hand van de maandoverzichten van het KNMI. In tabel 3 zijn enkele variabelen samengevat.

Het jaar 2013 kende de koudste lente in ruim 40 jaar. Het broedseizoen startte dan ook uitzonderlijk laat. Op 13 maart kwam het op veel plaatsen in ons land nog tot strenge vorst (minimumtemperatuur tussen -10,0 en -15,0 °C). De lente diende zich pas aan rond het midden van april. Op de 14e werd in De Bilt voor het eerst na de winter de grens van 20,0 °C bereikt ('warme dag'). Ook mei was een koele maand. Met gemiddeld over het land 129 mm neerslag tegen 172 mm normaal, was de lente droog. Maart en april waren droge maanden, mei was vrij nat. De maand juni was vrij koel en behoorlijk wisselvallig (bron: KNMI).

Tabel 3. Enkele weersvariabelen (gemiddelde temperatuur, dagelijks aantal zonuren en duur neerslag) in de periode maart-juni, op basis van gegevens van het KNMI, station De Bilt. Ref staat voor (langjarig gemiddelde 1981-2012).

Maand	Temperatuur		Zonuren		Duur neerslag	
	2013	Ref	2013	Ref	2013	Ref
Maart	2,5	6,2	4,0	4,1	1,7	2,0
April	8,1	9,3	6,1	5,8	1,0	1,4
Mei	11,5	13,2	5,4	6,7	2,3	1,5
Juni	15,3	15,7	5,9	6,5	1,3	1,5

3.4. Overige omstandigheden

De winter van 2013 was volgens de maatstaven van het KNMI vrij koud. Voor de meeste boomsoorten (zomereik, beuk en alle naaldbomen) was 2012 geen mastjaar. Veld- en Bosmuizen waren vrijwel overal schaars. De lente liet lang op zich wachten en vanwege het koude en schrale weer kwam de groei van vegetatie en bladzetting bij bomen in 2013 laat op gang. Waarschijnlijk hierdoor begonnen veel standvogels en korte-afstandstrekkingers laat met eileg. Insecten bleven in de loop van het voorjaar en gedurende de zomer schaars (gemeten naar de geringe overlast door steekmuggen, weinig insectenresten op voorruiters van auto en nagenoeg ontbreken van zichtbare vraat door spanruppen in eiken).

3.5. Foutenmarges

We hadden de indruk dat het koude en droge weer op veel ochtenden een drukkende invloed had op de zangactiviteit van de broedvogels. Het is daardoor mogelijk dat van sommige soorten de aantallen zijn onderschat.

De gehanteerde bezoekfrequentie is afgestemd op het karteren van een selectie van minder algemene soorten. Doordat niet het hele onderzoeksgebied gedurende iedere ronde tussen een uur voor- en twee uur na zonsopgang werd geteld en slechts vijf in plaats van acht bezoeken zijn gebracht, zullen vooral territoria van algemene soorten met een exclusieve ochtendzangpiek (Merel, Zanglijster) zijn gemist. Ook soorten die lokaal een zeer hoge dichtheid kunnen bereiken, zullen waarschijnlijk zijn onderschat. De aantallen en verspreiding van nachtvogels is niet conform de werkelijkheid vanwege het ontbreken van gerichte nacht- en schemerbezoeken.

4. Resultaten

4.1. Soorten en aantallen

In totaal werden 748 territoria van 48 verschillende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 4). In totaal werden vijf Rode Lijstsoorten (Van Beusekom et al. 2005) vastgesteld, te weten: Zomertortel, Koekoek, Groene Specht, Spotvogel en Matkop. Net buiten het onderzoeksgebied werden daarnaast nog Grauwe Vliegenvanger en Wielewaal vastgesteld.

In tabel 4 staan voor de volledigheid enkele soorten die niet binnen de grenzen van het onderzoeksgebied zijn vastgesteld, maar wel net daarbuiten (zie ook paragraaf 3.1.). Waar relevant worden deze in de soortteksten in paragraaf 4.2. besproken.

4.2. Soortbesprekingen

WESPENDIEF; 2 territoria

Met regulier broedvogelonderzoek is deze soort eigenlijk niet goed te karteren. De Wespendif leeft zeer verborgen en de activiteitspiek is in juli-augustus nadat de meeste broedvogelkarteringen zijn afgerond.

Op basis van een waarneming van een adulte man in Sang en Goorkens rees het vermoeden dat er een territorium van deze soort aanwezig zou kunnen zijn zitten. Via roofvogelonderzoeker dhr. Van Zanten werd dit territorium in Sang en Goorkens bevestigd. Een succesvol broedgeval met twee uitgevlogen jongen in Den Oetert kwam eveneens aan het licht. Deze gegevens zijn toegevoegd aan de kartering.

Tabel 4. Aantallen en dichtheden van broedvogels in Sang en Goorkens in 2013. De Rode lijststatus (Van Beusekom et al. 2005) is opgenomen in de kolom RL (Kw=Kwetsbaar, Ge=Gevoelig).

Soort	Aantal	n/100ha	RL	snl	Soort	Aantal	n/100ha	RL	snl
Grauwe Gans	0	0,0			Bosrietzanger	20	15,1		x
Nijlgans	1	0,8			Kleine Karekiet	13	9,8		
Krakeend	1	0,8		x	Spotvogel	5	3,8	Ge	x
Wilde Eend	2	1,5			Grasmus	26	19,6		x
Soepeend	0	0,0			Tuinfluitier	37	27,9		
Wespendif	2	1,5		x	Zwartkop	70	52,8		
Havik	1	0,8			Tjiftjaf	64	48,2		
Buizerd	3	2,3			Fitis	11	8,3		
Fazant	4	3,0			Grauwe Vliegenvanger	0	0,0	Ge	
Holenduif	3	2,3			Bonte Vliegenvanger	1	0,8		
Houtduif	14	10,6			Staatmees	7	5,3		
Zomertortel	1	0,8	Kw		Matkop	8	6,0	Ge	x
Koekoek	1	0,8	Kw		Pimpelmees	17	12,8		
Groene Specht	4	3,0	Kw	x	Koolmees	34	25,6		
Zwarte Specht	1	0,8		x	Boomklever	6	4,5		x
Grote Bonte Specht	20	15,1		x	Boomkruiper	31	23,4		x
Kleine Bonte Specht	3	2,3		x	Wielewaal	0	0,0	Kw	
Boompieper	8	6,0		x	Gaai	13	9,8		
Witte Kwikstaart	0	0,0			Ekster	2	1,5		
Winterkoning	77	58,0			Zwarte Kraai	10	7,5		
Heggenmus	8	6,0			Spreeuw	37	27,9		
Roodborst	12	9,0			Vink	50	37,7		
Roodborsttapuit	3	2,3		x	Groenling	2	1,5		x
Merel	69	52,0			Appelvink	5	3,8		x
Zanglijster	31	23,4		x	Geelgors	7	5,3		x
Grote Lijster	1	0,8			Rietgors	1	0,8		
Sprinkhaanzanger	1	0,8		x					

ZOMERTORTEL; 1 territorium

De Zomertortel neemt in Nederland al enige decennia in aantal af. Van deze Rode Lijstsoort werd een territorium vastgesteld in Sang en Goorkens. De afwisseling van jong bos en open terrein is een voorkeurs habitat van deze soort.

KOEKOEK; 1 territorium

Slechts één territorium van Nederlands enige broedparasiet werd vastgesteld. Gezien het aantal potentiële waardvogels in de onderzochte objecten is dat enigszins teleurstellend. Het enige territorium bevond zich aan de zuidrand van Den Oetert.

GROENE SPECHT; 4 territoria

De afwisseling van bos en open gebied blijkt een ideaal broedgebied voor de Groene Specht. Er werden binnen de grenzen van de onderzochte objecten vier territoria vastgesteld en nog eens twee daar net buiten. Alleen in Vlerken ontbrak de soort.

SPOTVOGEL; 5 territoria

De Spotvogel houdt van struweel en jonge bosaanplant in half open gebieden. In de onderzochte objecten is dit plaatselijk in ruime mate voorhanden. In Den Oetert bleek het aanwezige struweel geschikt voor de vestiging van meerdere Spotvogels. Verspreid werden vier territoria vastgesteld. Aan de zuidrand van Sang en Goorkens was nog een vijfde territorium aanwezig. Net buiten de grens van het onderzoeksgebied aan de noordzijde van Sang en Goorkens bevond zich ook nog een territorium. Opmerkelijk was het ontbreken in De Oude Gooren, op het oog is hier voldoende geschikte habitat aanwezig.

GRAUWE VLIEGENVANGER; 0 territoria

De Grauwe Vliegenvanger is in Nederland een soort van oudere bossen op de zandgronden, in de open klei- en laagveengebieden wordt de soort vooral aangetroffen op en rond boerenerven met voldoende oude bomen. De soort was opmerkelijk schaars in de onderzochte objecten, slechts een enkel territorium net buiten de gebiedsgrens werd vastgesteld.

MATKOP; 8 territoria

Deze Rode Lijstsoort is in Nederland een typische soort van natte en vochtige bossen. Deze habitat is in het onderzoeksgebied in ruime mate voorhanden, de Matkop bleek dan ook redelijk algemeen te zijn. In alle objecten was de soort met één of meerdere territoria vertegenwoordigd. Net buiten de grenzen van het onderzoeksgebied in Sang en Goorkens werden nog eens twee territoria vastgesteld.

WIELEWAAL; 0 territoria

Deze Rode Lijstsoort komt in Noord-Brabant verspreid voor in vochtige (populieren)bossen. Opmerkelijk genoeg werd er binnen de grens van het onderzoeksgebied geen territoria vastgesteld, ondanks de aanwezigheid van op het oog geschikt biotoop. Elders in Sang en Goorkens werd één territorium vastgesteld.

5. Evaluatie

De combinatie van vochtige, oude bossen afgewisseld met struweel en extensief gebruikte graslanden maakt Sang en Goorkens tot een geschikt gebied voor een scala aan broedvogelsoorten. Zowel broedvogels van oud bos, zoals Kleine Bonte specht en Boomklever, en vogels van ruigtes, zoals Grasmus en Bosrietzanger zijn in ruime mate vertegenwoordigd. Hieronder worden per soortgroep kort de bevindingen besproken.

Watervogels zijn zeer schaars in het onderzoeksgebied, grote open wateren ontbreken en de graslanden zijn te voedselarm om grote aantallen ganzen van voedsel te voorzien.

Roofvogels waren goed vertegenwoordigd, met twee territoria Wespindief. Het broedsucces van Havik en Buizerd bleek pover. Voor de Buizerd geldt dat 2013 een matig veldmuizen jaar was, bulkvoedsel voor deze soort.

Holenbroeders waren opvallend goed vertegenwoordigd, met onder andere vier soorten spechten (Grote Bonte, Kleine Bonte, Groene en Zwarte). Daarnaast was het aantal Spreeuwen opvallend te noemen, deze broedden semi-koloniaal in enkele opstanden met aftakelende populieren.

Struweelvogels en vogels van jong bos vormen de bulk van de aanwezige broedvogels. De Zwartkop was hierbij de algemeenste soort met 70 territoria, vermeldenswaardig waren Roodborsttapuit (3), Sprinkhaanzanger (1) en Bosrietzanger (20). De meeste territoria bevonden zich langs de randen van de vochtige hooilanden die in het onderzoeksgebied in ruime mate aanwezig zijn.

Literatuur

VAN BEUSEKOM R., HUIGEN P., HUSTINGS F., DE PATER K. & THISSEN J. (RED.) 2005. Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion Uitgevers B.V., Baarn.

VAN DIJK A.J. & BOELE A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

HUSTINGS, M.F.H., KWAK R.G.M., OPDAM P.F.M., REIJNEN M.J.S.M. (RED.) 1985. Vogelinventarisatie. Achtergronden, richtlijnen en verslaglegging. Pudoc, Wageningen, Nederlandse Vereniging tot bescherming van vogels, Zeist. Uitgave onder verantwoordelijkheid van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer.

Bijlagen

Bijlage 1. Interpretatiecriteria

Bijlage 2. Soortkaarten kartering 2013

Bijlage 1. Interpretatiecriteria

- 1a & 1b: Grenzen waartussen waarnemingen waarschijnlijk betrekking hebben op broedvogels;
 2. Aantal waarnemingen dat is vereist tussen de datumgrenzen;
 3. Aantal waarnemingen dat is vereist in hele periode;
 4. Afstand waarbinnen twee waarnemingen die niet tijdens hetzelfde bezoek zijn gedaan, worden beschouwd als van hetzelfde territorium. In geval van meer dan twee waarnemingen is voor de grootte van een territorium maximaal 1,5 maal de fusie-afstand aangehouden.

Soort	1a	1b	2	3	4	Soort	1a	1b	2	3	4
Grauwe Gans	24-feb	15-apr	1	1	2500	Fitis	10-apr	30-jun	1	1	300
Nijlgans	10-mrt	15-mei	1	2	2500	Grasmus	20-apr	10-jul	1	1	300
Carolinaeend	27-mrt	30-jun	2	0	2500	Tuinfluitier	25-apr	20-jul	1	1	300
Krakeend	15-apr	15-jun	1	0	1000	Zwartkop	10-apr	20-jul	1	1	300
Wilde Eend	27-mrt	10-mei	1	0	1000	Sprinkhaanzanger	25-apr	20-jul	1	1	300
Soepeend	27-mrt	10-mei	1	2	1000	Spotvogel	5-mei	15-jul	1	1	300
Fazant	27-jan	30-jun	1	1	300	Bosrietzanger	5-mei	20-jul	1	1	300
Wespendief	15-mei	10-aug	1	0	1000	Kleine Karekiet	30-apr	10-jul	1	1	300
Havik	27-jan	15-jul	1	2	1000	Boomklever	10-feb	31-mei	1	1	300
Sperwer	24-feb	15-jul	1	2	500	Boomkruiper	27-jan	20-jun	1	1	300
Buizerd	27-jan	15-jul	1	2	1000	Winterkoning	27-jan	20-jul	1	1	300
Watersnip	15-apr	30-jun	1	1	1000	Spreeuw	27-mrt	31-mei	1	0	300
Holenduif	24-feb	31-jul	1	1	500	Merel	24-feb	15-jul	1	1	300
Houtduif	15-apr	31-jul	1	1	300	Zanglijster	15-apr	30-jun	1	1	300
Zomertortel	25-apr	20-jul	1	1	300	Grote Lijster	24-feb	31-mei	1	1	500
Koekoek	5-mei	25-jun	1	1	1000	Grauwe Vliegenvanger	10-mei	10-aug	1	1	300
Groene Specht	24-feb	31-mei	1	1	1000	Roodborst	25-apr	30-jun	1	1	300
Zwarte Specht	10-mrt	20-jun	2	0	1000	Gekraagde Roodstaart	25-apr	30-jun	1	1	300
Grote Bonte Specht	24-feb	30-jun	1	1	300	Roodborsttapuit	10-mrt	15-jul	1	1	300
Kleine Bonte Specht	27-jan	20-jun	1	1	500	Bonte Vliegenvanger	15-apr	15-jun	1	1	300
Wielewaal	5-mei	15-jul	1	1	500	Heggenmus	5-mrt	10-jul	1	1	300
Ekster	27-jan	30-jun	1	0	500	Witte Kwikstaart	27-mrt	10-jul	1	2	300
Gaai	27-mrt	10-jul	1	0	500	Boompieper	10-apr	10-jul	1	1	300
Zwarte Kraai	24-feb	30-jun	1	0	500	Vink	15-apr	20-jul	1	1	300
Pimpelmees	10-mrt	30-jun	1	1	300	Groenling	10-apr	20-jun	1	1	300
Koolmees	10-mrt	30-jun	1	1	300	Appelvink	10-mrt	20-jun	1	1	300
Matkop	27-jan	30-jun	1	1	500	Geelgors	27-mrt	20-jul	1	1	300
Staartmees	24-feb	31-mei	1	1	500	Rietgors	10-apr	30-jun	1	1	300
Tjiftjaf	5-apr	20-jul	1	1	300						

Uit deze PDF zijn de stippenkaarten verwijderd. Voor aanvullende gegevens kunt u contact opnemen met Petra Verburg (petra.verburg@sovon.nl)

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
T (024) 7 410 410

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

